

det høje Ting i frisk Minde, at den Maskine, de to nævnte Mænd have opfundet og præsenteret for os, virkelig var meget sindrig og meget godt kunde have været benyttet ved hemmelig Afstemning. Nu er der jo ikke nærliggende Udsigt til, at de faa Udbytte af deres nyttige, bekvemme Opfindelse, og de to Mænd have dog anvendt et efter deres Vilkaar ret stort Beløb derpaa. Det glæder mig derfor, at det ærede Finansudvalg har henvist denne Sag til den højtærede Indenrigsminister, og jeg haaber, at han deraf vil tage Anledning til at udvirke, at de faa dette ret store Beløb refunderet af Statskassen i saa vidt et Omfang som muligt.

Svend Høgsbro: Jeg tror ikke, at den ærede Ordfører og den sidste ærede Taler ville faa Ret i, at Spørgsmaalet om Stemm maskiner nu er begravet. Jeg tror tværtimod, at den Omstændighed, at vi nu have faaet Loven om hemmelig Afstemning, vil føre til, at dette Spørgsmaal ad Aare kommer frem igen med stærkere Krav paa Opfyldelse. Det vil sikkert vise sig, at den hemmelige Afstemning i den Form, hvori den nu er vedtagen, vil trække eller i ethvert Fald vil kunne trække meget langt ud, hvis nogen viser Uvilie eller viser sig mindre lærvillige over for Brugen af den, og saa vil man nok være villig til at modtage de Løttelser, dette System kan være Genstand for, og i saa Henseende vilde en Stemm maskine medføre store Løttelser, om ikke just ved Afgivningen af Stemmerne, som den dog ogsaa vil lette, saa dog navnlig ved Optællingen af Stemmerne, idet den tilkendegiver Afstemningsresultatet i samme Øjeblik, som Stemmef afgivningen er færdig. Men det være nu, som det være vil, det er ikke min Mening herved at ville udtale noget imod det Andragende, der her er Tale om, thi selv om man kan gaa ud fra, at der i Fremtiden kan blive Brug for Stemm maskiner, kunne de Folk, som have sat Penge deri og ikke have Tid til at vente paa deres Ønskers Opfyldelse, have et nok saa billigt Krav paa Erstatning for de Udgifter, de have sat ind paa denne Sag, om man saa vil, for Samfundets Skyld. Jeg vil dog dertil føje, navnlig over for den sidste ærede

Taler og over for den Begrundelse, Andragendet giver, at det ganske vist gerne kan være, at det var et meget snildt og sindrigt Apparat, disse Andragere have opfundet og fremstillet, men at der dog ikke er Grund til at skjule, at det Eksemplar af Arten, som blev fremstillet her for os, ingenlunde var fuldkomment, idet alle de Herrer, der saa det sammen med mig, ville erindre, at man med Lethed kunde stemme endogsaa paa en halv Snos Kandidater paa en Gang. Det kan naturligvis være, at det er noget, der let kunde rettes, det ved jeg ikke, men jeg siger kun, at dette Eksemplar ikke var fuldkomment. Jeg har kun anmodet om Ordet for at bede det høje Ting være klar over, at en Henvisning af dette Andragende drager den Konsekvens efter sig, at den Mand, som forud for disse Andragere have gjort en lignende Opfindelse, der vistnok maa siges paa meget vigtige Punkter at ligge til Grund for denne sidste Opfindelse, og som have haft langt større Udgifter derved end de her nævnte Opfindere og mindst lige saa lidt Raad til at bære dem, ogsaa maa have Krav paa at faa sine Udlæg, i hvert Tilfælde i et vist Omfang dækkede af Statskassen. Jeg sigter herved til den Opfindelse, som blev gjort af Chr. Olsen fra Store Taarøje, paa hvis Vegne jeg tidligere har indgivet et Andragende. Han var ikke saa heldig at faa Finansudvalgets Understøttelse. Jeg husker ikke, hvor langt det kom i Udvalget, om Udvalget tog officielt Standpunkt dertil. Han fik ligesom disse Andragere Understøttelser baade af den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse og af Indenrigsministeriet, alt i alt tror jeg han har faaet 5—700 Kr., men hans Udlæg til denne Maskine var ogsaa, saa vidt jeg mindes, 3500—4000 Kr., og det er en Selvfølge, hvad jeg altsaa her bebuder, at han, hvis dette Andragende henvises, vil fremkomme med et Andragende om ved Finansudvalgets Medhjælp af Statskassen at faa et Bidrag af samme Omfang som det, der her er Tale om. Det vil man da sikkert ikke kunne nægte ham, da han var den første og den, som nedlagde det største Arbejde i denne Sag, som jeg gerne vil erkende er en Samfundssag.